

na Valdštejna ve skandinávské kultuře. Odpor proti generalissimovi po lübeckém míru poprvé v historii sjednotil skandinávské krále, konkrétně Kristiána IV. A Gustava II. Adolfa, kteří patří k nejvýznamnějším postavám dánské, resp. švédské historie. Pozoruhodné je, že žádná z Valdštejnových biografií dosud nevyšla ani dánsky, ani švédsky. Sekci ukončil **Jörg Wesche** příspěvkem *Living and playing history*, v rámci něhož představil Valdštejna jako fenomén na dnešním trhu. Jsou jím inspirovány stolní i počítačové hry, lze koupit jeho plastovou figurku, objevuje se v textech písní populární hudby a opomenout nelze ani množství slavností, průvodů a setkání příznivců rekonstrukcí historických bitev. Konferenci zakončil drážďanský profesor **Josef Matzerath** přednáškou o kulinářství na dvoře saských kurfiřtů. Referát byl spojen s ochutnávkou pokrmů připravených podle receptů z počátku 17. století a plynule přešel v závěrečný raut.

Kromě zajímavých referátů zaznělo mnoho podnětných připomínek v rámci diskuzí, které byly vždy po dvou až třech referátech. Bohužel nezazněly všechny plánované referáty, neboť se několik referentů omluvilo. Zbývá tedy jen se těšit na chystaný sborník, kde by se mohly objevit i příspěvky, které na konferenci nedošly sluchu. V každém případě lze konstatovat, že mezinárodní a mezioborové sympozium přineslo nové pohledy i otázky, které posouvají valdštejnské bádání a předkládají nové výzvy. Všem organizátorům, účastníkům a partnerským institucím náleží velký dík.

Michal Vokurka

Kolokvium Bratrská šlechta v Čechách a na Moravě. Formování konfesní identity urozených v kontextu středoevropského protestantismu raného novověku, Historický ústav AV ČR, Praha, 14. června 2017

V rámci projektu k dějinám Jednoty bratrské, resp. k její konfesní identitě, jehož hlavním řešitelem je Jiří Just, proběhlo v zasedací místnosti Historického ústavu AV ČR v Praze v poněkud komorní, ovšem příjemné a přátelské atmosféře velmi zajímavé kolokvium, zaměřující svůj pohled na českou a moravskou bratrskou šlechtu v 16. a na počátku 17. století.

Po úvodním slovu, kterého se ujal nový ředitel Historického ústavu Martin Holý, přednesl svoji pro dané téma pilotní přednášku zmíněný Jiří Just, v níž se podle názvu chtěl zabývat bratrskou šlechtou v multikonfesní společnosti Čech a Moravy na počátku 17. století, nicméně jeho příspěvek přerostl ve shrnutí problematiky již od počátků Jednoty bratrské. Následně se slova opět ujal Martin Holý a přítomné auditorium seznámil s výchovou a vzděláváním v prostředí českobratrské šlechty, které zcela zapadá do jeho dlouhodobých výzkumů na poli edukace raně novověkých urozenců. Ondřej Podavka se poté věnoval latinské korespondenci Adama Václava Budovce z Budova, syna proslulejšího otce, jenž ukončil svou životní pouť rukou kata na Staroměstském náměstí v roce 1621. Písemnosti studoval v nedávno objeveném a momentálně bohatě diskutovaném archivu Matouše Konečného a v basilejské Univerzitní knihovně. Dopolední blok zakončila Markéta Růčková, editorka jedné z částí onoho Konečného archivu, a to rozbořem obsahu vrchnostenských privilegií a donací pro sbory Jednoty bratrské.

Odpolední blok zahájil Jiří Hrbek a jakožto vytrvalý valdštejnský badatel nemohl nepojednat o konfesní profilaci rodových větví Valdštejnů, konkrétně na přelomu 16. a 17. století, což i pro něho jako specialistu na barokní epochu bylo svým způsobem novum. Jinému rozvětvenému šlechtickému rodu, pro změnu však z moravského, ještě spíše ale slezského (Opavsko, Těšinsko) prostředí se věnoval Jiří Brňovják, sledující osudy Skrbenských z Hříštvě v 17. století s důrazem na vliv víry na jejich kariéru. Marie Ryantová, autorka početných studií a zásadní knihy o raně novověkých památnících, načrtla konfesní

specifiku tak, jak se promítla do oněch „alb amicorum“. Na závěr vystoupil Ondřej Jakubec s příspěvkem ke konfesijnímu charakteru sepulchrálních památek raného novověku (na prvním místě „jeho“ epitafů) a výstižně jej označil jako problém s otevřeným koncem, když konstatoval mj. obtížnost určení konfesní příslušnosti zadavatelů sepulchrálií na základě jejich formy a provedení.

Jak již ze samotného textu této zprávy a z výčtu přednášejících a jejich referátů vyplývá, dočkalo se každé téma vskutku specialisty nad míru povolaného. Rovněž diskuse byla živá a přínosná, takže nyní se lze jen těšit na příslibený publikační výstup zazněvších příspěvků.

Jan Kilián

Konference Ženské téma ve výchově a vzdělávání, Plzeň, 12. – 3. června 2017

Ve dnech 12. – 13. 6. 2017 pořádala KHI FPE ZČU v Plzni konferenci *Ženské téma ve výchově a vzdělávání*. Téma je součástí dlouhodobého výzkumného zaměření katedry historie směrem k dějinám regionálního školství, vedeného na Fakultě pedagogické ZČU. Oba aspekty tématu jak gender dějiny, tak dějiny regionálního školství patří k předním soudobým badatelským trendům a v jejich rámci se již uskutečnilo na katedře v nedávné době několik úspěšných odborných konferencí a vyšlo několik monografií.

Studenti, pro které byla konference především plánována, započali první výzkumné kroky směrem k tématu konference v září 2016 v semináři dr. Morávkové. Nejúspěšnější z nich svůj výzkum rozšířili v LS 2016/2017 a následně prezentovali jeho výsledky před reprezentativním auditoriem – významnými odborníky v rámci tématu, a to nejen plzeňskými, jakými jsou např. PhDr. Karel Řeháček, PhDr. Dagmar Hudecová, Mgr. Petr Hubka či Mgr. Jiří Hlobil, ale i ze spřátelených univerzit v Opavě, Hradci Králové, Brně, zejména prof. PhDr. Irena Korbelařová, Dr., prof. PhDr. Rudolf Žáček, Dr., prof. PhDr. Ondřej Felcman, CSc. Účast přijali také odborníci z univerzity v polské Vratislavi a univerzity v německém Bamberku, zejména Dr. Ryszard Gladkiewicz, předseda Česko-polské učené společnosti či Mgr. Jadwiga Dunaj. Konference tak nabyla mezinárodního charakteru a těšila se velkému zájmu studentů bakalářského i magisterského programu. Pro studenty to byla další užitečná příležitost proniknout do praxe moderního vědeckého výzkumu a interpretace jeho výsledků, k čemuž se je snaží katedra vést. Studentské příspěvky střídaly mistrovské lekce odborníků a ukázaly, že studentský výzkum může být nejen nástrojem výchovy a edukace budoucích badatelů, ale také cenným prvovýzkumem a cestou k získávání významných pramenů. Z osobních pozůstalostí a pamětnických zdrojů vytěžili studenti velmi zajímavý materiál. Přínosem bylo i to, že se jednalo o téma, kde byla prezentována i problematika oborové didaktiky. Ta bývá zanedbávána na historickém vědeckém poli a katedra historie FPE ZČU je jedním z několika pracovišť (katedry historie či společenských věd pedagogických fakult v Praze, Ostravě, Olomouci, Brně a Ústí nad Labem), kde je hmatatelněji rozvíjena. Výstupem z konference bude monografie o problematice a dějinách ženského školství na přelomu 19 a 20. století, zejména na příkladu našeho regionu, jež bude k tisku připravena koncem roku 2017. Na úspěšnou konferenci by katedra v budoucnu ráda navázala další etapou výzkumu, totiž tematikou ženské problematiky v dějinách školství regionu v druhé polovině 20. století a plánovanou výstavou v rámci tématu.

Naděžda Morávková